

MATURITNÉ SKÚŠKY

Predmet: **Slovenský jazyk a literatúra**

Zadanie:

1.

a) **Vývin slovenského jazyka (od najstarších čias po súčasnosť)**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) **Stredoveká slovenská literatúra (veľkomoravská misia, starosloviencina, hlaholika, cyrilika)**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická.

2.

a) **Jazyková komunikácia - zložky**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) **Literárny žáner – epos (eposy J. Hollého a P.O. Hviezdoslava)**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

3.

a) **Hláskoslovný systém slovenčiny (fonetika a fonológia, rečové orgány)**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) **Literárny žáner – poviedka (vnútorná kompozícia epického textu, typológia poviedky, poviedky J. G. Tajovského, M. Kukučina)**

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

4.
 - a) **Prozodické vlastnosti reči (časová, silová, tónová modulácia reči)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická.
 - b) **Literárny druh – dráma (vonkajšia a vnútorná výstavba, žánre drámy)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

5.
 - a) **Vývin slovenského jazyka (porovnávanie Bernolákovej a Štúrovej slovenčiny)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická.
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
 - b) **Sylabický veršový systém, didakticko-reflexívna poézia**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

6.
 - a) **Opisný slohový postup (druhy opisu, kompozícia)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
 - b) **Sylabotonický veršový systém (vonkajšia a vnútorná výstavba sonetu)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

7.
 - a) **Výkladový a úvahový slohový postup (porovnanie úvahy a výkladu, logické myšlienkové postupy)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická.
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

- b) **Postmoderna v slovenskej literatúre (Dušan Dušek)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

8.

- a) **Funkcie jazyka a členenie slovenského národného jazyka**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Slovenská povojnová a súčasná poézia (J. Kostra, P.Horov, Ľ. Feldek, D. Hevier)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická.
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

9.

- a) **Administratívny štýl (slohové postupy, žánre: žiadosť, životopis, motivačný list, štátna norma)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Moderné spôsoby spracovania drámy (absurdná dráma, malé javiskové formy, persifláž a kabaret v porovnaní s klasickou drámou)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

10.

- a) **Rečnícky štýl (slohové postupy, žánre: prejavy)**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Vlastenectvo a vzťah k žene v dielach J. Kollára a A. Sládkoviča**
 - zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická

- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

11.

a) Úradný a beletrizovaný životopis (porovnanie, zaradenie do štýlov)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Literárny žáner – román (typológia románu, hĺbkové členenie literárneho textu)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

12.

a) Hovorový štýl (charakteristika, znaky, žánre)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Literárny hrdina v svetovej literatúre 20. storočia (J. D. Salinger, A. Moravio, Exupéry)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

13.

a) Spracovanie, uchovávanie a zdroje informácií

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Žánre drámy - komédia a tragédia (základné vyjadrovacie prostriedky, charakterový typ dramatickej postavy)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

14.

- a) **Publicistický štýl (spravodajské, analytické a beletristické žánre)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Svetový romantizmus (spoločenská charakteristika, estetické východiská, romantický hrdina, harmónia kontrastov)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

15.

- a) **Syntax (základné a vedľajšie vetné členy, syntagmy, klasifikácia vety)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Expresionizmus v slovenskej literatúre (J.C. Hronský, M. Urban)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

16.

- a) **Ortoepia (pravidlá slovenskej výslovnosti, asimilácia, výslovnostné zvláštnosti a výnimky)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Chronologický vývoj svetovej a slovenskej literatúry (charakteristika jednotlivých etáp, hlavní predstavitelia)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

17.

a) Informačný slohový postup (charakteristika, žánre)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Medzivojnová slovenská dráma (I. Stodola, J. B. Ivan)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

18.

a) Umelecký jazykový štýl (charakteristika, žánre, druhy umenia)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Populárna pieseň (vznik, vývoj, predstavitelia, textári)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

19.

a) Rozprávací slohový postup (charakteristika, žánre, druhy rozprávania)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Moderná slovenská poézia (M. Rúfus, M. Válek)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

20.

a) Morfológická rovina jazyka (klasifikácia, gramatické a slovesné kategórie, skloňovanie)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Obraz Ľudu v tvorbe A. Sládkoviča a P. O. Hviezdoslava (zaradenie autorov do literárneho obdobia a porovnanie)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

21.

a) Spôsobu tvorenia slov

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Filozofická podstata existencializmu a surrealizmu v dielach Alberta Camusa a Jeana-Paula Sartra (zaradenie autorov do literárneho obdobia, analýza diel)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

22.

a) Zámená a číslovky (charakteristika, gramatické kategórie, delenie)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

b) Svetová literárna moderna - impresionizmus a symbolizmus (charakteristika literárneho obdobia, definícia pojmov, analýza básní)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
- zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

23.

a) Neohybné slovné druhy (charakteristika a klasifikácia slovných druhov z hľadiska plnovýznamovosti, ohybnosti a vetnočlenskej platnosti)

- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
- zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

- b) **Hlavné znaky novely, porovnanie s poviedkou (literárny rozbor novely Ľapákovci od B.S. Timravy a porovnanie s poviedkou Maco Mlieč od J. G. Tajovského, zaradenie autorov do literárneho obdobia)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

24.

- a) **Lexikálna rovina jazyka (klasifikácia slovnej zásoby slovenského jazyka)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Lyrika ako jeden zo základných literárnych druhov (charakteristika lyriky, žánre lyriky, analýza a myšlienkový rozbor básní)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

25.

- a) **Členenie slov na základe lexikálneho významu, na základe významových súvislostí a vzťahov medzi slovami, vonkajšej podoby a podľa slov potrebných na vyjadrenie jedného lexikálneho významu**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Život a tvorba predstaviteľov slovenského romantizmu: S. Chalupka, J. Kráľ (porovnanie národnobuditeľských a umeleckých cieľov)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie .

26.

- a) **Podstatné mená (charakteristika podstatných mien, ich členenie, gramatické kategórie, skloňovacie vzory)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Autorské postoje k zobrazovaniu tematiky 2. svetovej vojny v románoch Námestie sv. Alžbety a Sklený vrch. Retrospektívny kompozičný postup v dielach Kolíska a Ako chutí moc (rozbor literárnych diel)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

27.

- a) **Prídavné mená (všeobecná charakteristika prídavných mien, ich členenie, gramatické kategórie a pravopis))**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Európsky realizmus, podstatné rozdiely v zobrazovaní skutočnosti a umeleckými východiskami medzi romantickou a realistickou literatúrou (charakteristika obdobia, analýza diel)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

28.

- a) **Slovesá (charakteristika sloviess, ich klasifikácia, slovesné gramatické kategórie, rozdiel medzi určitým a neurčitým slovesným tvarom)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Lyrický hrdina v tvorbe Jána Smreka a Laca Novomeského (zaradenie autorov, analýza básní)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

29.

- a) **Vety podľa zloženia, členitosti a obsahu (klasifikácia viet podľa zloženia, členitosti a obsahu)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Zobrazenie 1. svetovej vojny v tvorbe autorov svetovej literatúry (charakteristika obdobia, vysvetliť základné ideové princípy v diele Peter a Lucia a Na západe nič nového)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.

30.

- a) **Vetné členy a sklady (charakteristika hlavných a vedľajších vetných členov, vzťahy medzi nimi)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie učiva, prevláda forma monológu
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.
- b) **Lyrizovaná próza (znaky lyrizovanej prózy – naturizmu, analýza diel)**
- zameranie na reprodukciu a pochopenie stanoveného učiva, forma dialogická s členmi maturitnej komisie
 - zameranie na porozumenie poznatkov s dôrazom na samostatnosť a tvorivosť, forma monologicko-dialogická
 - zameranie na praktickú aplikáciu, prevláda forma dialógu s členmi predmetovej komisie.